

הרהורי תשובה, חשבון הנפש שלי ערב יום הכיפורים תשפ"א: על מה אני עומד לדין? על שחטבתי לעצמי "לא ראיתי, לא שמעתי?" האני התעלמתי?"

מהפטרת יום הכיפורים
הבעל"ט: "ואמר סולו סולו
פנו דרך, הרימו מכשול
מדרך עמי.. קרא בגרון אל
תחשך כשופר הרם קולך"

בהפטרה המרגשת עד כדי דמעות של יום הכיפורים פותח הנביא ישעיהו בציווי להסרת מכשול מעם ישראל. במובחן ולהבדיל מהציווי המוכר "לפני עיוור לא תתן מכשול" או בפרשת הקללות "ארור משגה עיוור בדרך" שם הציווי הוא על האדם המכשיל ולכן האחריות האישית נחה על משיים המכשול, פה, בבוקר יום הכיפורים, הציווי המופיע בכפילות ובהדגשה רבה בפתח ההפטרה אינו יושב כלל על המכשיל עצמו, אלא דווקא, על הרבים, על כל מי שרואה את המכשול ומסית מבט הלאה ובכך נותן לעיוור להיכשל. בשפה משפטית, נוקבת יותר זה נקרא "עצימת עיניים", מונח משפטי המייצג את היסוד הנפשי במחשבה הפלילית, כוונת זדון להכשיל, ביועין שהאדם יכשל אם לא אסיר את המכשול, בהעדר פעולה. התחושה מאוד לא נעימה כשהמדובר ממש בי באופן אישי, אני עומד על הדוכן. מצמרר.

ישעיהו מצווה את העם לפרסם את עוונות ישראל, "ויקול השופר הולך וחזק" אומרים המפרשים, להגביר קול כשופר, בקול גדול המתחזק עוד ולא לחדול עד אשר מתאר הנביא את תשובתו של ישראל: "כי תראה ערם וכיסיתו ומבשרך לא תתעלם" תיאור הנביא על חוסר האנושיות קשה ולא נעים, על הסתת המבט הלאה, על המחשבה "לא ראיתי לא שמעתי" שהופך אותי לשותף פעיל למכשיל... כך מנגד החזרה בתשובה תהיה רק אם לא נעלים עין, רק אם ניקח אחריות, מבטינו לא נסית הלאה. לא נתעלם, וסוף סוף נסיר את המכשול. "וזרח בחושך אורך ואפלתך כצהרים.. והיית כגן רווה

צילום: שאטרסטוק

רבא דשבת. (ישעיה נח', הפטרת יום הכיפורים)
איך אוכל אני להתעלם? איך אוכל שלא לצעוק על הכשלת הרבים בחילול השבת? על יראי שמיים ממש שנכשלים מבלי משיים?
איך אני, שיודע, אעמוד על הדוכן ואודה שידעתי, ראיתי ואמנם הערתי, אמנם לא התעלמתי, אבל לא הרמתי צעקה, לא זעזעתי והמשכתי הלאה, כך? עולם כמנהגו נוהג?
למי מאמין שיש דין ויש דיין, לאדם שעומד ביראה ופחד וממתין לגזר הדין ממש בימים אלה, זה לא רק לא נעים, זה הופך את הקרביים בבטן ומרטיט את הנפש.
הרב הראשי הרה"ג דוד לאו שליט"א תיאר את חילול השבת במעליות שבת ובלשון ציורית

וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו"
אין ספק שתאור נבואת הנחמה הבאה לאחר מכן מאפשרת קצת לנשום אחרי תחושת המחנק בגרון מהתיאור בכתב האישום וגזר הדין "אין שלום - אמר אלוקי לרשעים", אולם, בסיום הנבואה הנוקבת והנחמה לאחר הפורענות מדגיש הנביא כי הנחמה בא תבוא בזכות אלה בעם ישראל שאינם עוצמים עיניהם, אלה שלוקחים אחריות, שלא יכולים להתעלם, אלה שכואב ובווער בהם כשהאחר נכשל, שלא עוברים מנגד, הערבים זה לזה. וכמו תמיד הכל הכל מתחבר, לעניין השבת, היא הברית והאות "ביני וביניכם", היא "בת הזוג" שיכולה ללמד זכות על ישראל, או חלילה להרשיע. ממנה ממשיך הנביא בפסוקי קידושא

”
”חילול השבת
בתחום
המעליות
ובפרט בעניין
התיקונים
הנעשים
במהלך
השבת”

ממש על המכשול המונח בדרך ונכשלים בו רבים, שומרי שבת ויראי ה' "ואז מבלי משים מתקנים את המעלית בשבת, ויוצא שכל מה שהשקיעו בשמירת השבת היה לריק" על הכשלת הרבים בתיקוני מעליות בשבת ב"עשרות ואולי מאות מקרים" כותב ראש מכון צומ"ת הרב מנחם פרל שליט"א בעלון "שבת בשבתו" שמדובר: "בתיקון מעלית לצורך המשך חילול השבת או כדי לאפשר לשומרי השבת להמשיך להשתמש בה באיסור במהלך השבת". קורא הכתבה ייטיב להבין שהרב פרל קבע זאת כמעשה שבת במעלית שבת לכתחילה ובמזיד לצורך המשך חילול השבת והכשלת הרבים ממש.

הנהלת מכון צומ"ת קבעה שצריך להעלות את מודעות הציבור על:

"חילול השבת בתחום המעליות ובפרט בעניין התיקונים הנעשים במהלך השבת" קטונתי, אבל לא אני אלא גדולי ישראל החל בכבוד הרב הראשי לישראל הרב הראשי לישראל הרב הגאון דוד לאו שליט"א קבעו שחובת הכשרות להסיר המכשול, ולהבטיח שלא ישלחו במעשה שבת.

אני אסרב לשתף אתכם בדרך החתחתים, בתלאות עד לכתובת שורות אלה, תחשבו עלי מה שתחשבו. זה כל כך לא רלוונטי לדיון וחשבון ביום הכיפורים. הרי בימים המטורפים האלה מי יודע אם בכלל יהיה לי עוד יום כיפורים, האם תהיה עוד הזדמנות לבקש כפרה?

מִרְן הַרְבַּ עוֹבְדֵיהֶ יוֹסֵף שְׁלִיט"א קבע על איסור ההנאה ממעשה שבת במזיד על ידי ישראל אחר וכותב שאסור בהנאה לפחות עד צאת השבת ואם במעשה

בקביעות הרי שיאסר עולמית (ילקוט יוסף, שבת כרך ג' עמ' יז' וכא) כך גם הרב הראשי לישראל הרה"ג יצחק יוסף שליט"א גינה גם הוא את תיקון המעליות שבת בשבת ואף הציע להקים גוף כשרות טכנולוגי הפועל לפי קו ההלכה כפי שפסק מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל.

העניין נחשף למאות רבנים, רבני ערים, ראשי ישיבות וקהילות ונתמך באופן גורף. כאשר הצגנו להרה"ג אריה שטרן שליט"א רבה של העיר ירושלים את העניין קבע מיד שקיימת חובה מובהקת להסיר מכשול ולהבטיח שלא ישלחו במעשה שבת במעליות ובמכתב מלשכתו הוציא הודעה ל"תיקון השבת במעליות שבת" בו תיאר "שנעשים תיקונים במעליות בשבת גם כשמדובר על איסורי מלאכה מן התורה... ולהיות ערניים שלא ישלחו במעשים של חילול שבת בתיקון המעלית" והמליץ לרכוש ולהתקין את המנגנון בבניין שיש בו מעלית שבת.

גם במכון צומ"ת שראו את היקף הבעיה קבעו בדיון ההנהלה בפנה אחד שיש להסתייג מהנאה מתיקון במעלית שבת והנחו את הנהלת המכון (את הרב פרל) לפרסם ולהזהיר את הציבור ומובא כלשונו:

מתוך פרוטוקול ישיבת הנהלת צומ"ת מיום כד' אדר ב' התשע"ט, לפני יותר משנה וחצי:

"מעליות- הוחלט שהנהלת המכון תציג להנהלה תכנית בנושא במסגרת היכולות הקיימות של המכון. במטרה להעלות את מודעות הציבור לסוגיית חילול השבת בתחום המעליות באופן כללי ובפרט בעניין תיקונים הנעשים במהלך השבת. כמו כן, פתרונות כיצד להסדיר את הנושא בעיקר במעליות ציבוריות". (נכחו בדיון הרב רפי אוסטרוב, זבולון אורלב, משה מושקוביץ, הרב אבשלום קציר, הרב יוסף צבי רימון, שמאי קינן והרב פרל).

נכון, אפשר להניח שיש לי עניין אישי בכך. אני אשתף רק שחייתי הרבה מידי לאחרים שיעשו עימי, שהתחייבו שיעשו כדי להסיר את המכשול. אבל זה הרי כבר נכנס תחת "סעיף תירוצים"... בתכלית ראיתי ולא צעקתי מספיק חזק. אז עכשיו בעשרת ימי תשובה אין הזדמנות שניה ואני צועק, בוכה וצועק. לא תקשיבו? תתעלמו?

כך גם הרב ברוך רוזנבלום דיבר לפני ראש השנה וכרגיל העביר רעד מצמרר כשדיבר על השבת והשפעתה המכרעת על עם ישראל. לא בכדי הפטרת יום הכיפורים מסיימת בפסוקים שאנו קוראים בקידושא רבא דשבת "אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי, וקראת לשבת עונג, וכיבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר..." את הפסוק רב המשמעות שקדם לפסוקי הקידוש אולי פחות מכירים לעומק: "ובנו ממך חרבות עולם מוסדי דור ודור תקומם,

וקרא לך גדר פרץ משובב נתיבות לשבת" הנביא ישעיהו מברך את הציבור מישראל שיסיר את המכשול, זה שיסגור פירצה, שיפנה ויחזיר את הדרך למוטב. זה שבאמת ערב לישראל, הוא זה שיזכה שתתקיים בו הנחמה.

הלוואי שזוכה כולנו בקרוב ממש שיתקיים בנו הפסוק "או תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דיבר"

כתיבה וחתימה טובה לכל עם ישראל הכותבים שגיאי שלמה הראל בכיר בתחום המעליות (כאדם פרטי), והרב צפניה ערוסי, רב ומו"צ במודיעין. חפשו בגוגל "מעלית שבת סולם יעקב", ועוד פיתוח חדש - מעלית שיל"ת, מהודרת ומאושרת גם לציבור החרדי ללא חשש מוליד חשמל, ולבושין חדתין לכבוד השבת.

ניתן לצפות במכתבי ההסכמות ומידע נוסף באתר:

www.shilat-har-el.com

”
זה שבאמת
ערב
לישראל,
הוא זה
שיזכה
שתתקיים בו
הנחמה

